03/09/2023

Ας γίνωμε καλοί γεωργοί (Κυριακή ΙΓ΄ Ματθαίου)

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Η παραβολή που αναγιγνώσκεται στις Εκκλησίες μας την ΙΓ’ Κυριακή του Ματθαίου είναι γνωστή ως «παραβολή του αμπελώνος» η «παραβολή των κακών γεωργών», την οποία απευθύνει ο Κύριος προς τους άρχοντες του λαού, Γραμματείς και Φαρισαίους.

Τι έχει προηγηθή της παραβολής αυτής; Ο Χριστός έχει μόλις εισέλθει θριαμβευτικά στα Ιεροσόλυμα και ευρίσκεται λίγο προ του Πάθους. Ενώ, όμως, ο λαός τον υποδέχεται θερμά ως «υιό του Δαυείδ», ερχόμενο *«εν ονόματι Κυρίου»* (Ματθ., κα’ 9), εν τούτοις οι *«σκληροί και απερίτμητοι τη καρδία»* Ιουδαίοι άρχοντες, παρά τα τόσα θαύματα που έχουν δεί από Εκείνον, τον αμφισβητούν, ρωτώντας τον περιφρονητικά «εν ποία εξουσία» ενεργεί και ποιος του έδωσε αυτήν την εξουσία (ο. π. 23).

- **Γράφει η Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος**

Τότε ο Κύριος, αντί άλλης απαντήσεως και ενώ τους υπενθυμίζει ότι, εφ’ όσον δεν επίστευσαν στο βάπτισμα του Ιωάννου, που έλαβαν, πόσο μάλιστα θα πιστεύσουν στον Ίδιο, τους αναφέρει δύο παραβολές. Στην πρώτη ένας πατέρας καλεί τους γιούς του να εργαστούν στον αμπελώνα του: ο ένας από αυτούς, ενώ αρχικά ήταν απρόθυμος, *«ύστερον μεταμεληθείς απήλθε.»*, ενώ ο άλλος, ο οποίος αμέσως

προθυμοποιήθηκε να πάη, στην συνέχεια δεν το έπραξε, «ουκ απήλθε» να εργαστή. Ο Κύριος καλεί τους ίδιους τους ακροατές Του να βγάλουν το συμπέρασμα για το «ποιος», τελικά, «έκανε το θέλημα του πατρός» (ο. π. 31).

Προς επίρρωση, μάλιστα, των ανωτέρω τους λέει και «άλλην παραβολήν», αυτήν του αμπελώνος, όπως ήδη αναφέραμε: «άνθρωπός τις ην οικοδεσπότης, όστις εφύτευσεν αμπελώνα και φραγμόν αυτώ περιέθηκε και ώρυξεν εν αυτώ ληνόν και ωκοδόμησε πύργον, και εξέδοτο αυτόν γεωργοίς και απεδήμησεν.» (ο.π. κα’ 33). Αξίζει να προσέξωμε, λένε οι σοφοί ερμηνευτές Πατέρες, το ενδιαφέρον που επέδειξε ο οικοδεσπότης για τον αμπελώνα του, στον οποίο ανοίγει πατητήρι («ληνό») και τον περιφρουρεί από τυχόν εξωτερικούς εισβολείς, θέτοντας φράκτη και οικοδομώντας πύργο. Έτσι, ασφαλή και εξοπλισμένο τον παραδίδει στους γεωργούς και αποδημεί, πιστεύοντας ότι και εκείνοι θα μεριμνήσουν πρόθυμα για την προστασία του.

Όταν πλησιάζη, λοιπόν, «ο καιρός των καρπών», και αποστέλλει ο κύριος «τους δούλους» του «λαβείν του καρπούς αυτού», εκείνοι, οι πονηροί και αχάριστοι γεωργοί, αντί να αποδώσουν τα οφειλόμενα, «ον μεν έδειραν, ον δε απέκτειναν, ον δε ελιθοβόλησαν» (ο. π. 35). Τα ίδια έκαναν και στους «άλλους δούλους» που απέστειλε, στην συνέχεια, ο κύριος. Τέλος, τους έδωσε μια ακόμη ευκαιρία για μεταμέλεια, στέλνοντας τον υιό του, μήπως και αυτόν τον ντραπούν (ο. π. 37).

Τότε, όμως, αποκαλύφθηκε όλο το μέγεθος της απληστίας των «κακών γεωργών». Όχι μόνον δεν σεβάστηκαν τον υιό του κυρίου, αλλά σκεπτόμενοι ότι «ούτός εστιν ο κληρονόμος», τον εφόνευσαν, για να πάρουν την περιουσία του! Και πάλι ρωτάει ο Χριστός τους ακροατές Του να του πούν τι πιστεύουν οι ίδιοι ότι θα κάνη «ο κύριος του αμπελώνος τοις γεωργοίς τούτοις», για να λάβη την δίκαιη απάντηση: «κακούς κακώς απολέσει αυτούς, και τον αμπελώνα εκδώσεται άλλοις γεωργοίς, οίτινες αποδώσουσιν αυτώ τους καρπούς εν τοις καιροίς αυτών.» (ο. π. 40-41).

Εδώ θα μπορούσε να είχε τελειώσει η παραβολή. Ο Κύριος, όμως, τους θυμίζει την προφητεία του Δαυείδ «λίθον ον απεδοκίμασαν οι οικοδομούντες, ούτος εγενήθη εις κεφαλήν γωνίας», προφητεύοντας, με την σειρά του, «ότι αρθήσεται αφ’ υμών η βασιλεία του Θεού και δοθήσεται έθνει ποιούντι τους καρπούς αυτής.» (ο. π. 41-43).

Επιθυμεί, μάλιστα, ο **Κύριος** να γίνη ακόμη πιο σαφής και παραστατικός: «ο πεσών επί τον λίθον τούτον συνθλασθήσεται· εφ’ ον δ’ αν πέση, λικμήσει αυτόν.» (ο. π. 44) Ο λίθος που απεδοκίμασαν οι «οικοδόμοι του λαού» είναι αυτός ο Χριστός, ο οποίος έγινε ακρογωνιαίος λίθος, πάνω στον οποίο στερεώθηκε η Εκκλησία. Όποιος πέση πάνω του, -όποιος τον πολεμήση-, θα συντριβή, και σ’ όποιον εκείνος

πέση πάνω, θα τον συντρίψη.

Μήπως, άραγε, ούτε τότε δεν κατάλαβαν τον λόγο Του οι **Γραμματείς και Φαρισαίοι**, ώστε να μετανοήσουν έστω και την τελευταία στιγμή; Αντιθέτως, μάλιστα! Όχι μόνον «έγνωσαν ότι περί αυτών λέγει», αλλά αθεράπευτοι και σκληρόκαρδοι καθώς παρέμεναν, ζητούσαν «κρατήσαι αυτόν» και θα το έκαναν, εάν δεν εφοβούντο τους όχλους, που τον θεωρούσαν προφήτη (ο. π. 45-46). Άλλωστε δεν είχε έλθει ακόμη η ώρα Του.

Όπως σε όλες τις παραβολές του **Ευαγγελίου**, έτσι και στην συγκεκριμένη υπάρχουν συμβολισμοί: «οικοδεσπότης» είναι ο αγαθός Θεός, που μεριμνά και προνοεί για την σωτηρία των πλασμάτων του, και μάλιστα για τον περιούσιο λαό Του, για τον οποίο οικοδομεί, αρχικά, τον αμπελώνα» του. Γνωρίζει, βεβαίως, ο καλός Θεός ότι οι γεωργοί εκείνοι θα αποδειχθούν ακατάλληλοι για την εργασία που τους ανέθεσε. Δεν τους προκαταλαμβάνει, όμως, λένε οι Πατέρες, αλλά τους δίνει την ευκαιρία –πολλές ευκαιρίες, για την ακρίβεια- να αναδειχθούν καλοί διαχειριστές των αγαθών του.

«Φράκτης» είναι ο παλαιός νόμος, τον οποίον οι Εβραίοι συχνά υπερέβαιναν, παρά την πολλή Του μακροθυμία «πύργος» είναι ο ναός του Σολομώντος και «ληνός» το θυσιαστήριό του «δούλοι» είναι οι διάκονοι του θελήματός Του, οι προφήτες, «οι πρώτοι», από τον **Μωϋσή** μέχρι τον Ηλία, και «οι δεύτεροι», από τον Ηλία μέχρι τον Ιωάννη τον Πρόδρομο, τους οποίους «οι κακοί γεωργοί», οι έχοντες αναλάβει την καλλιέργεια του λαού άρχοντες, **Γραμματείς και Φαρισαίοι**, τους εφόνευσαν όλους. Τελευταίον εφόνευσαν και «τον Υιόν Του τον αγαπητόν», που βρήκε μαρτυρικό θάνατο «έξω του αμπελώνος», ώστε με το θυσιαστικό Του αίμα «να ενώση τα διεστώτα», τον «παλαιό» με τον «νέο Ισραήλ», -την εξ εθνών εκκλησία-, οικοδομώντας ως ακρογωνιαίος λίθος την Μία, Αγία και Καθολική Εκκλησία, την επί γης και εν ουρανοίς πολιτεία Του!

Η παραπάνω περικοπή είναι ιδιαιτέρως επίκαιρη και καλό είναι να προβληματίση όλους μας. Ας αναρωτηθούμε, λοιπόν, πρωτίστως εμείς, οι σημερινοί Χριστιανοί, εάν αποδεικνυόμαστε κάθε φορά αντάξιοι της κλήσεως του Κυρίου μας στον αμπελώνα του, η μήπως υπερβαίνομε και εμείς, πολλές φορές, τον φράκτη του, φερόμενοι αλαζονικά, όπως άλλοτε ο περιούσιος λαός και οι άρχοντές του. Κοντολογίς, παραμένομε δούλοι του θελήματός Του, εφαρμόζοντας στην πράξη και με κάθε θυσία τον λόγο Του; Μήπως γινόμαστε και εμείς «κακοί γεωργοί», καταστρέφοντας τον αμπελώνα που μας εμπιστεύτηκε και αρπάζοντας με βία και απληστία τα κοινά αγαθά; Μήπως, ακόμη χειρότερα, ενώ αναγνωρίζωμε κατά βάθος ότι ο Κύριος είναι αγαθός αλλά και δίκαιος, παραμένομε αθεράπευτα αμετανόητοι και αδιαφορούμε συστηματικά για την σωτηρία μας;

Στην προκειμένη περίπτωση, ταιριάζει απολύτως ο λόγος του **Αποστόλου** στο ανάγνωσμα της ιδίας Κυριακής: *«Γρηγορείτε, στήκετε εν τη πίστει, ανδρίζεσθε, κραταιούσθε.» Τέσσερις κλιμακωτές συμβουλές μας δίνει ο* ***Παύλος*****,** *να βρισκώμαστε πάντοτε σε εγρήγορση, να παραμένωμε σταθεροί στην πίστη, να έχωμε ανδρείο και κραταιό φρόνημα.*

Όλες οι παραπάνω προτροπές είναι διαχρονικές, απευθύνονται προς όλους και ιδιαιτέρως προς εμάς, τους θεωρούμενους πιστούς. Για να μπορέσωμε να αντισταθούμε στα πονηρά κελεύσματα των καιρών μας και στην πολλαπλή σύγχυση, είναι ανάγκη να επαγρυπνούμε συνεχώς, «αφορώντες προς τον αρχηγόν της πίστεως», τον Χριστό μας, τον μόνον που μπορεί να μας ενδυναμώση και να μας εμψυχώση, ώστε να παραμένωμε σταθεροί και ακλόνητοι στην ομολογία μας.

Και βεβαίως, όπως συμπληρώνει ο Απόστολος: «πάντα υμών (και ημών) εν αγάπη γινέσθω.» (Α' Κορ., ιστ' 14). Η εν Χριστώ, μάλιστα, αγάπη νοείται, ως γνωστόν, πάντοτε σταυρικά, τόσο προς τον Θεό όσο και προς τον αδελφό, συμφώνως με την προτροπή του ιδίου του Κυρίου μας: «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου ... και τον πλησίον σου ως σεαυτόν.» (Ματθ., κβ' 37-38).

Ζώντας, επομένως, συνεχώς και συνεπώς μέσα στον αμπελώνα του Κυρίου και τρεφόμενοι διαρκώς με την αγάπη και το πλούσιο έλεός Του, μαθαίνομε και εμείς να γινώμαστε καλοί γεωργοί, σεβόμενοι τον κόπο Του και προασπιζόμενοι τα κοινά αγαθά προς όφελος όλων.

Έτσι και μόνον έτσι εξασφαλίζομε τελικά ότι Εκείνος θα μας ενισχύη πάντοτε να ξεπερνάμε τους πολλαπλούς φόβους και τις ανθρώπινες αγωνίες μας. Να είμαστε, λοιπόν, απολύτως βέβαιοι ότι, εάν ενεργούμε συμφώνως προς το θέλημά Του, δεν θα μας στερήση ποτέ ούτε τα επίγεια ούτε τα ουράνια αγαθά της Βασιλείας Του «εις τον αιώνα». Αμήν! Γένοιτο!